

FINANCIËEL BEHEER VAN DE KERKFABRIEKEN EN DE IMPACT OP NEVENBESTEMMINGEN

Kerkelijke goederen en hun beheerders

Onder kerkelijke goederen verstaan we alle roerende en onroerende goederen die aan de Kerk werden gegeven, toevertrouwd of verkocht, en waarvan het beheer is toevertrouwd aan personen met een kerkelijk mandaat.

Deze goederen worden beheerd door rechtspersonen die ten dienste staan van de zending van de Kerk, zoals openbare instellingen, met name de kerkfabrieken.

Zij moeten de goederen beheren met de zorgvuldigheid van een goede huisvader (can. 1284 §1) in het bewustzijn dat zij zelf er niet de eigenaar van zijn. Daarom moet er een volledige en heldere scheiding bestaan tussen enerzijds het kerkelijke patrimonium dat zij beheren en anderzijds het privaat patrimonium dat hun eigendom is. In geen geval mag er vermenging van belangen of van patrimonium bestaan.

Openbare instellingen

Kerkfabrieken zijn dus openbare instellingen. Zij zijn onderworpen aan de geldende wetgeving. Zij mogen zich niet verarmen en moeten hun patrimonium naar best vermogen beheren, ten dienste van de eredienst. Zij moeten verantwoordelijk omgaan met hun middelen, in het besef dat de gemeentelijke aanvulling, indien nodig, afkomstig is van het geld van de belastingplichtigen. De wetgeving verleent aan de bisschop een bijzonder toezicht over de kerkfabrieken.

Opdracht van de kerkfabriek

De kerkfabriek is belast met de zorg voor de materiële voorwaarden die de uitoefening van de eredienst en het behoud van de waardigheid ervan mogelijk maken. Deze taak omvat het onderhoud en de bewaring van de kerk of kerken van de parochie en het beheer van de goederen en de gelden die eigendom zijn van de kerkfabriek of die bestemd zijn voor de uitoefening van de eredienst in de parochie (artikel 4 eredienstdecreet).

Financieel beheer

De opdracht die in artikel 4 van het decreet expliciet werd toegewezen aan de kerkfabrieken heeft ook invloed op de financiële bevoegdheid van deze besturen. Enkel binnen de grenzen van deze opdracht zullen de kerkfabrieken financieel mogen handelen.

De rol van de gemeente

Bij de verplichtingen van de gemeente staat uitdrukkelijk dat de gemeente de tekorten van de Exploitatie “bijpast” en “bijdraagt” in de investeringen voor de gebouwen van de eredienst. Het gebruik van de twee werkwoorden is duidelijk en bewust gekozen. De exploitatietoelage van de gemeente is de sluitsteen die – indien noodzakelijk – het exploitatieresultaat in evenwicht brengt; voor de Investeringen is de tussenkomst van de gemeente beperkt tot de bijdrage in de investeringen aan het gebouw van de eredienst. Voor deze kosten kan de kerkfabriek niet verplicht worden haar reserves aan te spreken.

De kerkfabriek heeft wel de verplichting haar reserves te beheren zodat ze een zo hoog mogelijk jaarlijks rendement opleveren.

De gemeente kan de kerkfabriek niet verplichten haar reserves (= roerende en onroerende eigendommen en financiële beleggingen, met uitzondering van de erkende gebouwen van de eredienst) te gebruiken voor investeringen aan het kerkgebouw.

Nevenbestemmingen

Er bestaat soms een reflex bij kerkfabrieken om zelf nevenbestemmingen te realiseren en deze te financieren door verkoop van privaat patrimonium.

Rekening houdend met het bovenstaande, kan dit geen optie zijn. Niet alleen verarmt de kerkfabriek zich en werkt ze buiten haar opdracht. Het is ook een korte termijnvisie. Op langere termijn is deze kerk pastoraal gezien misschien niet meer nodig of zullen de parochies worden samengevoegd in het kader van de groei naar een pastorale eenheid.

Is het dan niet beter om over de parochiegrenzen heen te kijken en het patrimonium van de Kerk veilig stellen en zo de opdracht en zending te kunnen blijven uitvoeren in toekomstige, grotere parochies?

Indien de gemeente geen noodzaak ziet om zelf financieel over te brug te komen voor een nevenbestemming, moet de conclusie voor de kerkfabriek zijn dat men best externe partners binnenhaalt in de kerk die instaan voor de verwezenlijking, de uitbating, het beheer en onderhoud van de nevenbestemming en de financiering ervan.